

IDEÁLNÍ DEN

9.00

Snídaně

Den začněte snídaní v kavárně Noworolski (viz rámeček na str. 99) v Sukiennicích, popřípadě v jiné z kaváren lemuujících Hlavní náměstí. Povšimněte si zvířecích symbolů na fasádách – ještěrek, orlů, beranů či nosorožců, kterým vděčí zdejší kupecké domy za svá jména. Za tónů polnice, které pravidelně zaznívají z věže Mariánského kostela, vykročte na prohlídku města.

10.00

Královská cesta

Vydejte se směrem na sever Floriánskou ulicí až k bráně, kterou projížděli polští králové před svou korunovací na hradě Wawel. Projděte kolem středověkého Barbakanu a ulicí św. Jana zamiřte do městského parku Planty.

11.00

K univerzitě

U kostela sv. Anny zabočte zpět do ulic města. V 11 hodin se na nádvoří Collegia Maius zaposlouchejte do tónů studentské hymny Gaudemus igitur (zní vždy také v 9, 13, 15 a 17 h).

11.30

Mariánský kostel

Vraťte se na Hlavní náměstí a nahlédněte do nádherného interiéru katedrály. Nechte se unášet krásou oltáře z 15. století, jenž je významným dílem Veita Stosse. Každý všední den v 11.50 se oltář otevírá a odhaluje vnitřní panely.

12.00

Sukiennice

Poohlédněte se po suvenýrech v Sukiennicích, historické tržnici stojící uprostřed Hlavního náměstí již od středověku. Máte-li v oblibě jantar, kožené výrobky nebo tradiční výšivky, jste na správném místě.

Existují důkazy, že Wawel byl osídlen již před 50 000 lety. První významnější stavbou, která se na návrší objevila v roce 1020, byla katedrála. Současnou podobu začal Wawel nabývat po roce 1038, kdy se Krakov stal hlavním městem; v průběhu staletí postupně přibývaly nové a nové prvky. Své nynější charakteristické rysy získal Wawel zejména mezi lety 1507 a 1536, kdy stavební práce probíhaly pod dohledem dvojice italských architektů – Francesca Fiorentina a Bartolomea Berrecciho. Za 2. světové války se Wawel stal hlavním sídlem nacistů a při jejich kvapném ústupu v roce 1945 jen zázrakem unikl kompletnímu zničení.

Wawel je tak populární, že v létě musí být příliv turistů do určité míry regulován. Každý den sem může vstoupit jen určitý počet návštěvníků, proto je naprosto nezbytné rezervovat si vstupenky v předstihu v Návštěvnickém centru Wawel Visitor Centre

(tel: 012 422 16 97; www.wawel.krakow.pl; návrší je otevřeno: listopad–únor 6.00–17.00, březen, říjen do 18.00, duben, září do 19.00, květen, srpen 20.00, a červen, červenec do 20.00, září–březen zavřeno v pondělí). Celý areál je velmi rozlehlý, nezapomeňte si proto na informacích (viz str. 47) vyzvednout plánek. Pokud byste si chtěli v poklidném tempu prohlédnout opravdu vše, zabere vám to celý den. Nemáte-li tolik času, zařadte do programu alespoň návštěvu katedrály,

Wawelské návrší

Lékárna U Orla

SCHINDLERŮV KRAKOV

Půjdete-li po ulici zpět a poté zahnete směrem na východ, objeví se tu před vámi bývalá **Fabryka Schindlera** ® (továrna Oskara Schindlera, ul. Lipowa 4; www.mhk.pl; duben–říjen po 10.00–16.00, út–ne 9.00–20.00, listopad–březen po 10.00–14.00, út–ne 10.00–18.00, v po vstup zdarma – omezený počet vstupenek; poslední prohlídka 90 minut před zavřením; rezervace předem na www.bilety.mhk.pl nutná). Právě tady začal příběh Oscara Schindlera, který zde zaměstnal, a tak zachránil před smrtí, na 1000 obyvatel židovského ghetta v Podgórzu. V administrativní budově továrny byla roku 2010 otevřena pobočka Historického muzea města Krakova, ve které je umístěna stálá expozice věnovaná Krakovu v období nacistické okupace. Součástí muzea je i původní Schindlerova kancelář. Mezi exponáty najdete fotografie, výpovědi očitých svědků, dokumentární filmy a mnoho multimediálních prezentací. Symbolická je zejména tzv. Archa přeživších,

KLASICKÁ HUDBA A OPERA

Zvláště v létě se můžete zaposlouchat do vážné hudby pod širým nebem přímo v krakovských ulicích nebo v některém z parků. V kostelích se často konají koncerty chorální hudby.

Krakovská filharmonie (ul. Zwirzyniecka 1; www.filharmonia.krakow.pl) se nachází západně od Starého Města. Sídli v poněkud fádni budově, jejíž nepěkný vzhled si doslova protiřečí s krásou tónů, které v ní zaznívají. Můžete zde navštívit vystoupení symfonického orchestru nebo zahraničních sólistů. Filharmonici se také velmi často účastní hudebních slavností a festivalů v nejrůznějších historických prostorách po celém městě.

Krakovská opera (ul. Lubicz 48; www.opera.krakow.pl; tel.: 012 296 62 62) se zaměřuje na klasický repertoár. Pokud máte zájem o tradiční židovské umění, navštivte méně známou scénu zvanou **Kraków Opera Kameralna** (ul. Miodowa 15; www.kok.art.pl; tel.: 012 430 66 06), která sídlí v Kaziměři. Zde si můžete mimo jiné vychutnat klasická dramatická představení, loutková představení či večery židovských lidových písní v jazyce jidiš.

KVĚTINOVÁ ETIKETA

Tradice předávání květin (*etykieta kwiatowa*) se v Polsku řídí celou řadou pravidel a postupů. Když je nedodržíte, můžete sebe i obdarovanou osobu uvést do rozpaků. Týká se to hlavně starší generace.

Základním pravidlem je, že se vždy dává lichý počet květin (sudé počty jsou vyhrazeny pro pohřby) a kytice se podává levou rukou. Snoubence věnujte červené květy, její matce růžové a nikdy nekupujte květy žluté; tato barva je totiž symbolem závislosti. Raději nekupujte ani chryzantémy, neboť ty jsou opět typickou součástí pohřební kytice. Dobré je si také uvědomit, že karafiáty jsou květiny komunismu, takže pozor na to, komu je dáváte.

V Krakově si můžete dopřát opravdu vše, co polská kuchyně nabízí. Zkrátka nepřijdou ani milovníci exotických kuchyní – na kebab, pizzu nebo sushi narazíte téměř všude. V mnohých restauracích vaří šéfkuchaři, kteří sbírali zkušenosti po celém světě. Co se týče vegetariánských pokrmů, není polská kuchyně zrovna evropskou jedničkou, ale situace se začíná pomalu měnit k lepšímu a nabídka v této oblasti je stále širší a širší. Mezi nejznámější vegetariánské restaurace patří Glonojad (*viz str. 105*) a Momo (*viz str. 109*).

Jídelním lístkům v polštině snadno porozumíte, mnohé jsou navíc i v angličtině a němčině. V letních měsících se po celém městě vyrojí desítky až stovky zahrádek.

Kavárny na Hlavním náměstí

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

V Norsku je běžně používána angličtina, takže není problém absolvovat prohlídku v tomto jazyce. Mnoho muzeí, vyhlídkových autobusů a lodí nabízí navíc exkurze i v několika dalších jazycích, např. v němčině, francouzštině a stále častěji také v ruštině, čínštině nebo japonštině. Cestovní kanceláře mohou pro zájemce objednat prohlídky předem a připravit vícejazyčné doprovodné materiály. Některé velmi oblíbené prohlídky, například *Norge i et nøtteskall* (Norsko v kostce), připravuje společnost Fjord Tours (www.fjordtours.com). Na stránkách www.visitnorway.com najdete kontakty na cestovní kanceláře nebo vám prohlídky zprostředkují v místních infocentrech.

KRIMINALITA A BEZPEČNOST

Norsko je bezpečná země s nízkou kriminalitou, zvláště pokud jde o násilné trestné činy. Na venkově se zločinnost většinou omezuje na vloupání a drobné krádeže. Přesto zachovávejte obezřetnost, hlídejte si svá zavazadla, zvláště ve veřejných dopravních prostředcích, ve velkých městech nechoďte v noci sami do problémových oblastí. Správa silnic varuje z bezpečnostních důvodů před přespáváním na odpočívadlech podél frekventované E6.

L

LÉKAŘSKÁ PÉČE

Při cestě do Norska se doporučuje kromě Evropského průkazu zdravotního pojištění (EHIC) mít uzavřeno i cestovní připojištění, které pokryje případné další náklady (spoluúčast, repatriace apod.) Především pokud se chystáte zapojit do zimních a adrenalinových sportů, ověřte si, zda se vaše pojistka vztahuje i na ně.

Pro cestu do Norska není předepsáno žádné povinné očkování. Z vodovodu teče pitná voda.

V Oslu funguje lékárna (*apotek*), která je otevřená 24 hodin denně: Jernbanetorget Pharmacy, Jernbanetorget 4B, Oslo, tel.: 23 35 81 00.